LIETUVIU S-GOS BRAZILIJOJ ORGANAS
LEIDZIA LIET. S-GA BRAZ.
Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIETUVIS"
Rua Bandeirantes, 474,
Caixa Postal, 1764.
São Paulo — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisu, pusm 6 milreisai.
Užsienin metams 20 milr. pusm. 10 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Redaktorius St. Vancevičius.
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

10-tis METAS. | SÃO PAULO, 1938 m. Balandžio - Abril mėn. 9 d. | NR. 15 (483)

Skrajojančios Lietuvių mokyklos.

Kokį didelį ir svarbų vaidmenį išeivijoj vaidina lietuviškoji mokykla nėra reikalo aiškinti. Tai supranta kiekvienas lietuvis. Mokykloje ne tik lietuvių vaikai mokomi ir auklėjami lietuviškoje dvasioje, bet taip pat paruošiami gyvenimui, jiems suteikiama pirmoji mokslo pradžia.

Brazilijoj gražiai ir pavyzdingai veikia penkios lietuvių mokyklos. Džiaugemės ir didžiuojamės jomis, nors kaikam jos ir bado akis... Tačiau lietuviškomis mokyklomis Brazilijoj gali naudotis tik São Pauly gyvenantieji lietuviai ir tai ne visi. Gi daug lietuvių yra įvairiose Brazilijos provincijos vietose ir mažesniuose miestuose. Yra vietų, kur tik vienas mokytojas Pažėra, nes daugiau nebuvo laisvų mokytojų.

Skrajojančių lietuvių mokyklų norėtų ne vien Rio de Janeiro ar Frigorifico Anglo lietuviai. Tokių vietų, kur skrajojanti lietuviška mokykla galėtų sekmingai veikti ir turėti po kelioliką mokyklinio amžiaus vaikų yra ir daugiau. Štai jos: Porto Alegri, Cuiaby, kolonija Barão de Antonina, Santos, Curityba. Atsirastų gal ir daugiau.

Iš to išeinant reiškia, kad skrajojančioms lietuviškoms mokykloms būtinai reikalingas bent vienas mokytojas, kuris tokiose mokyklose nuolat galėtų dirbti, važinėdamas iš vienos vietos į kitą. Vienas mokytojas kiekvienoje tokioje mokykloje gatėtų padirbėti porą trejetą mėnesių ir važiuoti toliau.

Aišku, sąlygos tokiai mokyklai nebūtų puikios, bet reiktų taikytis prie aplinkybių. Reikėtų vartoti gal net senovės lietuvių kaimo «daraktorių» metodus. Bet apie mokslo metodus ne mums kalbėti. Juos galėtų išdirbti mūsų mokytojai savo konferencijose. Kaikurie mokytojai tame jau turi praktikos ir patyrimo. Kiek sunkiau yra su butais tokiai mokyklai, tačiau daugelis lietuvių mielu noru sutiktų net nemokamai duoti vieną kitą kambarį mokyklai.

Prie skrajojančių lietuviškų mokyklų reikėtų turėti ir skrajojantį knygynėlį. Mokytojas važinėdams iš vietos į vietą vežiotųsi su savimi tokį knygynėlį ir galėtų davinėti skaityti lietuviškas knygas mūsų jaunimui bei suaugusiems. S. Pauly jau turime didokus knygynėlius išimtinai su vaikų literatūra. Galima būtų vežiotis ir vaikų literatūros, ir vadovėlių. Tokiu būdu skrajojanti mokykla atneštų dvigubą naudą. Lietuvių vaikai būtų pramokomi lietuviškai, o jaunimas ir suaugusieji turėtų progos pasiskaityti lietuviškų knygų, kurių provincijoj niekur nėra. Mokytojas taip pat galėtų ir padėti lietuviams susiorganizuoti į kultūrinę ar ekonominę organizaciją.

Dabartinė DULR valdyba. Sėdi iš kairės į dešinę: J. Vanagas-Simonaitis, dir. Survila, R. Skipitis, prof. K. Šleževičius, K. Kasakaitis. Stovi: dir. V. Tiškus, kan. Steponaitis, E. Zabarauskas ir J. Auželis.

gali rasti po kelioliką lietuvių mokyklinio amžiaus vaikų. Aišku, dėl keliolikos mokinių vargiai apsimokėtų steigti nuolatinę lietuvišką mokyklą. Bet šiaip ar taip, ir keliolikai lietuvių vaikučių lietuviškoji mokykla labai reikalinga būtų. Kokia tada rasti išeitį? Kaip galima duoti provincijos ir kitų mažesnių lietuviais apgyventų vietų vaikams lietuvišką mokyklą, kaip juos bent pramokyti gimtosios kalbos? Čia yra tik vienintelė išeitis — steigti SKRAJOJANČIAS LIETUVIŲ MOKYKLAS.

Praktikoje pas mus skrajojančios mokyklos jau buvo įsteigtos Rio de Janeiro ir Frigorifico Anglo. Jos davė neblogus rezultatus. Lietuviai tokias mokyklas kiek galėjo parėmė ir leido į jas savo vaikučius vieną kitą mėnesį, kol tokia mokykla veikė. Skrajojančios mokyklos pas mus veikė tik atostogų metu, tai yra gruodžio — sausio mėnesiais. Prasidėjus mokslui S. Paulo mokyklose, mokytojai privalo grįžti ir savo darbą skrajojančiose mokyklose nutraukti. Be to, ir atostogų metu ne į visas vietas galima mokytojus nusiųsti. Mokyklų vedėjai išvažiuoti, palikę savo vedamas mokyklas, negali, o antrųjų mokytojų pas mus iki šiol buvo tik vienas kitas. Praeitų metų gruodžio mėnesį buvo į Rio de Janeiro nusiųstas

Būtų dar ir trečia skrajojančios mokyklos nauda.

Skrajojančios lietuviškos mokyklos reikalą turėtų rimtai apsvarstyti lietuviai mokytojai savo konferencijoje ar Lietuvių S-gos Brazilijoj posėdyje. Reiktų kreiptis į DULR ir prašyti, kad būtų duotas bent vienas naujas mokytojas specialiai skrajojančioms mokykloms.

Tie lietuviai, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų ir gyvena bent keliolika šeimynų vienoje vietoje taip pat turėtų vietoje pagalvoti apie butą tokiai mokyklai. Turėtų sudaryti mokyklinio amžiaus vaikų sąrašus ir juos prisiųsti Lietuvių S-gai Brazilijoj šiuo adresu: caixa postal 1764 S. Paulo.

Skrajojančios lietuvių mokyklos steigimu turime susirūpinti visi. Galimas dalykas, kad vėliau, susidarius kurioje nors vietoje didesniam mokyklinio amžiaus vaikų skaičius bus įsteigta ir nuolatinė mokykla.

Nauja Lietuvos vyriausybė.

Kaunas, Elta III-30. Kovo 24 d. vakare ministro pirmininko pavaduotojas susisiekimo ministras inž. Stanišauskis, ministro pirmininko Juozo Tūbelio pavedimu, Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai įteikė Ministrų Kabineto atsistatydinimo prašymą. Prezidentas atsistatydinimą priėmė ir pavedė kun. Vladui Mironui sudaryti naują Ministrų Kabinetą. Tą pačią dieną Respublikos Prezidentas patvirtino tokios sudėties naujai sudarytą Ministrų Kabinetą: Ministras Pirmininkas-Vladas Mironas, einąs užsinių reikalų ministro pareigas — Stasys Lozoraitis, einąs krašto apsaugo ministro pareigas — kariuomenės vadas brig. gen. Stasys Raštikis, teisingumo ministras — Balys Masiulis, žemės ūkio ministras — Juozas Tūbelis, susisiekimo ministras — inž. Jokūbas Stanišauskis, švietimo ministras — prof. Juozas Tonkūnas, vidaus reikalų ministras — pulkininkas Silvestras Leonas, iš finansų ministras — Julijus Indrišiūnas.

Šie personaliniai pakeitimai Ministrų Kabineto sudėtyje nereiškia principinių pakeitimų jo politikoje. Tai patvirtina ir toji aplinkybė, kad Ministerių Kabinete ir toliau tebedalyvauja buvęs ministras pirmininkas Juozas Tūbelis, kuriam reikalingas ilgesnis laikas sveikatai pataisyti. Lietuvos visuomenė rodo didelį pritarimą naujai vyriausybei.

Visuomenė smarkiai aukoja Ginklų Fondui

Kaunas. Elta, III-30. Lenkų ultimatumas Lietuvai buvo sujaudinęs visus krašto gyventojus, tačiau neįvarė jų į pesimizmą, bet dar labiau paragino pasiryžti ir stiprinti savo nepriklausomybės laidą — kariuomenę ir vieningai budėti nepriklausomybės sargyboje. Krašto gyventojai nė kieno neraginami, tiek ūkininkai, tiek valdininkai, tiek darbininkai, tiek ir kitų profesijų žmonės, kiek tik išgali, aukoja Ginklų Fondui, arba perka ginklus kariuomenei bei šauliams. Zarasiečiai nutarė pirkti kariuomenei patranką. New Yorko lietuvių komitetas Lietuvos nepriklausomybei ginti į Ginklų Fondo sąskaitą įmokėjo 1.101 dolerį 61 ct.

Liet. Seimas priėmė ūkininkams šelpti fondo istatymą.

Kaunas. Elta, III-30. Paskutiniu metu Lietuvos Seimas priėmė nukentėjusiems nuo audrų ūkininkams šelpti fondo įstatymą. Šiuo įstatymu šelpiamoji suma pakilo nuo 50% iki 70 % šelpimo objekto. Kitaip sakant, jeigu ledai visai sunaikino pasėlius, ūkininkas galės gauti 70% jų vertės.

„Lietuvio" red. St. Vancevičius DULR siunčiamas į Argentiną.

Lietuvos Konsulatas S. Pauly gavo iš Draugijos Užsienio Lietuviams Remti oro paštu raštą, kuriame «Lietuvio» redaktorius St. Vancevičius prašomas skubiai vykti į Buenos Aires svarbiais reikalais. Redaktorius St. Vancevičius skubiai ruošiasi kelionėn ir balandžio 12 dieną anglų laivu «Highland Monarch» išvyksta į Buenos Aires. Red. Vancevičius atlikęs ir sutvarkęs DULR pavestus jam reikalus grįž atgal į S. Paulo. Buenos Aires mano išbūti apie mėnesį laiko.

Redaktoriui išvykus «Lietuvį» redaguos redakcinė komisija.

TIK «LIETUVĮ» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI

LIETUVOJE

Pernykštės valstybės pajamos.

Kiekviena valstybė kasmet iš anksto stengiasi, kiek galima, sudaryti visiems ateinantiems metams tokią pajamų ir išlaidų sąmatą, kuri atitiktų realų gyvenimą. Vadinasi, planingam valstybės ūkiui tvarkyti iš anksto numatomi didieji darbai ir numatoma, kiek valstybė gali turėti ateinančiais metais pajamų ir išlaidų. Valstybės biudžetą sudarant atsižvelgiama į praėjusių metų valstybės išdo pajamų plaukimą, į bendrą pasaulinę ekonominę bei politinę konjunktūrą ir jos polinkį, į daug kitų veiksnių, turinčių didesnės ar mažesnės reikšmės valstybės ūkio tvarkymui. Geriausi pasaulyje finansininkai neįstengia sudaryti tokio valstybės biudžeto, kuris per metus be pakeitimų visiškai būtų įvykdytas toks, koks jis buvo sudarytas. Įvykdytame biudžete paprastai būna nukrypimų į deficitą, arba į perteklių. Todėl ir šiuo metu spaudoje pasirodo žinių, kad vienos valstybės biudžetas praėjusiais metais įvykdytas su deficitu, o kitos su pertekliumi.

Iš paskutinių finansų departamento surinktų duomenų matyti, kad praėjusių metų mūsų valstybės biudžetas buvo įvykdytas su 4.238.498 Lt pertekliumi.

Akademiko 100 numerių.

Kovo 1 d. išėjo šimtasai tautinės studentijos žurnalo «Akademiko» numeris. Šis žurnalas yra gana solidus, svarsto studentiją liečiančius ir kitus mūsų kultūrinio, visuomeninio ir politikos gyvenimo klausimus. Šimtojo numerio išėjimo proga pažymėta eilė įdėtų žurnale straipsnių. „Akademiko“ redaktorius Vl. Nausėdas, ta proga rašydamas, pažymi, kad „Akademikas“ žengia šimtąjį žingsnį. Tai reikšminga sukaktis. Per visą savo gyvenimą jis kėlė daug svarbių tautinių problemų. Jausdamas, kad kultūriniai klausimai įeina į didžiuosius tautos uždavinius, «Akademikas» juos kels ir spręs tautiniu požiūriu ir vertins atsižvelgdamas į mūsų tautos interesus.

B. Dauguviečio veiklos 30 metų sukaktis.

Kovo 10 d. Valstybės Teatro režisierius B. Dauguvietis minėjo savo sceninės veiklos 30 metų sukaktį. Minėjimą suruošė komitetas, į kurį įėjo teatralai, menininkai, rašytojai ir daug asmenų iš provincijos. Šios sukakties proga B. Dauguvietis surežisavo K. Binkio pjesę jaunimui „Atžalynas“.

B. Dauguvietis 1908 m. baigė imperatoriaus vardo teatro mokyklą Petrapilyje. Nuo to laiko jis dirba scenos darbą. Mūsų Valstybės Teatre Dauguvietis dirba režisūros darbą nuo teatro veiklos pradžios. Iki šio laiko mūsų Valstybės Teatro drama pastatė 152 veikalus, kurių 76 režisavo B. Dauguvietis.

Dauguviečio režisuotieji veikalai V. Teatrebuvo vaidinti 1045 kartus. Kai kurie, nors jau seniai pradėti vaidinti, dar ir šiandien žiūrovų mėgiami, pvz., Maironio drama „Kęstučio mirtis“, kurios pirmasis vaidinimas V. Teatre įvyko 1924 m., taip pat ir P. Vaičiūno drama „Sudrumstoji ramybė“.

Šiauliuose steigiama plytinėms statyti b-vė.

Šiauliuose steigiama plytinėms statyti b-vė, kurios akcinis kapitalas sieks 600 tūkst. Lt. Už 200 tūkst. lt. b-vės akcijų pirks Šiaulių apskr. savivaldybė, o kitas akcijas — inž. Janavičius, inž. Sirutavičius ir kt.

Ši b-vė Šiaulių rajone numato pastatyti apie 6 plytines, kurių metinė gamyba sieks 30—40 mil. plytų.

Audros pridarė nuostolių.

Pereitą mėnesį siautę vėjai visame krašte pridarė nuostolių — išvertė daug medžių, o ypač daug apgadino ūkininkų šiaudinių stogų.

Medicinos punktai kaimo gyventojams.

Nuo balandžio mėnesio pradžios Lietuvoje bus įsteigta 190 medicinos punktų specialiai kaimo gyventojų reikalams. Juose bus gydomi ūkininkai, darbininkai ir beturčiai. Turtingesnius tuose punktuose gydys pigiai už jiems įmanomą mokėti atlyginimą, beturčiai bus gydomi visai nemokamai.

Rytų Lietuvoj įsteigtas kultūrinis ūkis.

Žemės Ūkio Tyrimo Įstaiga Gristaitiškių dvare prie Aluntos (Utenos apskr.) steigia kultūrinį ūkį. Gristaitiškių dvaras yra nemažas: jis turi 233,92 ha naudojamos žemės ir apsčiai vandenų. Kadangi čia lengva žemė, natūralus bulvių rajonas, tai greičiausiai į čia bus perkeltas kultūrinių bulvių auginimas. Be to, bus dauginami ir kiti lengvųjų žemių augalai: saldusis lubinas, saradėlė, lyšiai ir kit.

Gristaitiškių dvare bus daromi ir kiti įvairūs mūsų žemės ūkio kultūros pakėlimo bandymai.

Kauno turguose parduodama daug liaudies meno dirbinių.

Anksčiau į Kauno turgus įvairius liaudies dirbinius daugiausia atveždavo Kalnėnų, Jonavos ir Vendžiogalos apylinkių gyventojai. Pastaraisiais metais liaudies dirbinius į Kauną pradėjo daugiau gabenti Suvalkų krašto žmonės. Dabar kasdien Kauno turguose parduodama nemaža gražių staltiesių, rankšluosčių, prijuosčių, antklodžių ir įvairiausių medžio dirbinių. Kauniečiai liaudies meno dirbinius labai mėgsta ir palyginti jų išperka gana daug.

Penki vaikai iš Kauno kelia vo į „Šiaurės ašigalį“.

Prisiklausę radijo ir pasiskaitę laikraščiuose penki kauniečiai vaikai iš Žaliojo kalno nutarė keliauti į šiaurės ašigalį. Kadangi pasiryžėliai neturėjo pinigų, tai du pradživs mokyklos mokiniai nunešę į rinką pardavę savo knygas, vienas gimnazistas vėl 2—3 lt. iš kaž kur ištraukęs ir sudarę 9 Lt; vienas vaikas pasiėmė tėvo revolverį ir rytą visi penki išdrožė į šiaurės ašigalį.

Kol nuėjo jie iki Raudondvario išalko, nes maistu nebuvo apsirūpinę Tada vienas keliautojas į „šiaurės ašigalį“ susidraskęs paltą ir, vaidindamas elgetą, ėjęs išmaldos prašyti, bet nieko negavęs. Keliauninkams kitos išeities nebuvę, kaip grįžti atgal, ką jie ir padarę.

Ivariios žinios.

— Kovo 6 d. į Kauną atvyko naujasis Estijos pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Lietuvai Varm. Jis įteiks Respublikos Prezidentui savo skiriamuosius raštus.

— Lietuvon atvyko Amerikos lietuvis, lėktuvų inžinierius A. Apanavičius, dirbęs dideliame lėktuvų fabrike Los Angelese. Svečias Lietuvoje pirmą kartą. Jis viešies apie 6—7 mėnesius.

— Klaipėdoje norima atgaivinti Lietuvos Aero klubo skyrių. Tuo reikalu šiomis dienomis įvyko pasitarimas.

— Valstybės Tarybos pirmininkas teisingumo ministeris Stasys Šilingaas pasitraukė iš Tarybos pirmininko pareigų. Tas pareigas eiti pavesta pirmininko pavaduotojui B. Masiuliui.

— Klaipėdos uosto laivininkystės inspektorius T. Daukantas netrukus išvyksta į Baltijos valstybes susipažinti su laivininkystės tvarkymu tuose kraštuose.

— Kariuomenės ir visuomenės diena šiemet bus gegužės 15 d. Tai dienai jau sparčiai ruošiamasi.

— Viena vokiečių firma Lietuvoje nupirko linų už 1 mil. litų. Linai greitu laiku bus išvežti į Vokietiją.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ «LIETUVIO» PRENUMERATĄ 1938 METAMS.

St. Jurinis.

Ave Maria...

(novelė)

(Tąsa iš 14 nr.)

Tiek daug žmonių...

— Juk ne visi jie šoka. Kits tik taip sau... išsigerti, pažiopsoti...

Užgrojus orkestrui, Narsutis išvedė Angeliką šokti. Šokančiųjų darėsi vis tirščiau ir tirščiau. Retkarčiais net susidurdavo, bet malonus šypsnys ir keli mandagūs žodžiai viską likviduodavo.

Angelikos žvilgsnys vis dažniau susitikdavo su Albinu Kuku žvilgsniu.

— Kas toks šis kariūnas — pagaliau paklausė Narsutį Angelika.

— Tai... pono Kirkulio, tardytojo žmonos pusbrolis. Šįmet baigia Karo Aviacijos mokyklą, — aiškino Narsutis. — Nieko sau. Tiesa?.. Tik gaila, kad aviatorius...

— Koks skirtumas? — neva nesupratus paklausė Angelika.

— Nagi toks, kad nė vienas aviatorius nemiršta savo mirtimi. Mažai kapuose keistų kryžių, kurie primena suglaudusius sparnus...

— Ach, p. Narsuti, kaip aš matau jūs dar gyvenat su senais įsitikinimais. Jeigu aviatorios, tai būtinai turi žūti. Tiek pat šansų važiuojant automobiliu, traukiniu, laivu. Žmogus nuo savo likimo niekur nepasislepia, — įrodinėjo Angelika.

— Taip, tai taip, bet... visdėlto žmogus sutvertas ne ore lakstyti, bet žeme vaikščioti — nenorėjo nusileisti Narsutis, nors pats žinojo, kad jo įsitikinimai tikrai jau pasenę.

— Nemanau su jumis ginčytis, bet mano nuomonę nepajėgsit pakeisti apie aviatorius, nes ir aš manau išmokti skraidyti.

— Puiku, puiku... ir mes turėsime moterį — aviatorę. Nustojus muzikai groti, Narsutis paėmė už parankėsAngeliką ir nusivedė prie staliuko.

— Na? — paklausė Nijolė — kaip patinka mūsų balius?

— Taip sau... Puikus — atsakė Angelika, nors širdyje virė tikras džiaugsmas ir troškimas kaip nors greičiau pavyktų susipažinti su Albinu Kuku.

Publika darėsi vis linksmesnė. Skambėjo stikliukai, bonkos, čežėjo moterų šilkinės baliaus suknios ir skambūs juokai.

Staiga pasipylė argentiniško tango melodija. Sukruto visa publika. Dabar Angelika mato, kad kariūnas Albinas Kukas, kažką pasakęs ponams Krikuliams, dideliais žingsniais prisiartino prie Narsučių stalo ir link terėjęs tarė:

— Gal neatsisakyse leisti panelės su manim pašokti tango?

— Prašom, prašom, — atsakė Narsučiai kartu.

Angelikos krūtinė kilnojosi, širdis plakė, o kraujas nudažė veidą rausvai balsva. Angelika iš pradžių norėjo atsisakyti šokio bet vidujinis balsas liepė to nedaryti. Angelika atsistojo ir Albinas, paėmęs ją už parankės, nusivedė į salės gilumą. Angelika gerai šoko tango, o Albinas buvo taip pat vienas iš geriausių šokėjų Karo Mokykloje. Liūdna tango melodija greit įsisiurbė į Angelikos sielą. Jai vaizdavosi žydrasis Argentinos dangus, neišmatuojamos stepės, kur laksto šimtai laukinių mustangų, o Albinas — tipiškas jaunas ispanas ją šokdina savo gimtąjį šokį — tango... meilės, neapykantos ir kerštо šokį. Angelika tiek įsisvajojo, kad pamiršo viską, pamiršo visą aplinkumą, visus žmones... tik staigus Albino balsas pažadino ją iš svajaus pasaulio:

— Jus tiek, matyt, sužavėjo tango melodija, kad jūs net nieko man neatsakot.

— Tikrai? — susigėdus paklausė Angelika. — Negalimas daiktas, jūs nieko manęs neklausėt — teisinosi Angelika.

— Tas ne tiek svarbu. Manau kitą sykį būsit nuolaidesnė ir su manim nesiginčysit.

— Aš labai nenuolaidi — šypsodamasi kalbėjo Angelika. — Mėgstu be galo teisybę — tęsė ji — bet, deja, teisybė kažkur dingo ir jos nieks dabar neberanda...

— Gal iš dalies ir taip.

— Ne iš dalies, bet visai tikrai— nenusileido Angelika.

(B. d.)

Madridas gyvena kaip nuskurdęs turtuolis.

„Paris Soir" aprašo, kaip atrodo dabar gyvenimas Madride. Perėjus kalvas, kurios skiria Madridą nuo Ispanijos laukų, suskauda širdį. Plunksna nejuda, kai norisi aprašyti sužeistą Ispanijos sostinę. Namai, gatvės primena galutinai sunaikintą turtuolį, kuris savo nelaimės vis dėlto nenori pripažinti. Kai kurie kulkosvydžių galutinai „suėsti" namai vis dar pilni gyventojų, kurie sulošia ir loto partiją po vargingos vakarienės. Už Madrido moderniausių rūmų knlkų perskrostų sienų, už popieriais užlipintų langų valdininkai dirba savo kasdieninį darbą. Geriausiame viešbutyje, kur kadaise sustodavo turistai, beveik nėra šviesos. Patalpos neapkūrianamos. Viskas atrodo pusiau mirę. Susirietęs šveicorius paniuręs sėdi prie nebylio telefono. Šveicorius korespondentą tuojau įspėjo, kad pavalgyti kaip Paryžiuje nebus galima, bet skirtumas pasirodęs ne taip didelis. Dabar jau kokia savaitė jaučiama stoka duonos. Tačiau laukiama 30 sunkvežimių su maisto produktais. Kažkas šituos automobilius jau matęs...

Šitą pasakojimą apie automobilius korespondentui dažnai tekę girdėti. Tačiau automobiliai vis kažkur užkliūva. Tikrumoje šie automobiliai atvyksta labai tvarkingai, bet jų atvežtas maistas reikia išdalinti tarp 1.200.000 išalkusių žmonių ir dėlto jie niekuomet nepajuntami. Madride dar yra pasilikusi krautuvė, kurios vitrina išpuošta gražiomis saldainių dėžutėmis. Tačiau nieko toje krautuvėje negalima gauti. Tai tik dekoracija, prie kurios sustoja pasigrožėti ir prisiminti ramiuosius laikus nemaža žmonių.

Korespondentas pabrėžia, kad jis matyto neišpūtęs. Toks Madridas esąs tikrumoje ir tokia jo nukamuota siela.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSJIEMS „LIETUVĮ" 1938 METAMS.

Ispanijos sukiléliai veržiasi į Kataluniją.

Naujausios žinios praneša, kad Ispanijos sukilėliai paskutinėmis dienomis pradėjo smarkiai veržtis į Katalunijos teritoriją. Sukilėliai nori prasimušti iki Vidužemio jūros. Sukilėlių kariuomenės dalys užėmė Tortosą ir pasiekė Noguerra. Taip pat išardė geležinkelį, kuris jungia Kataluniją su Valencijos miestu. Aragono fronte sukilėliai irgi pradėjo veržtis pirmyn, užimdami svarbias pozicijas. Kaikurie laikraščiai tvirtina, kad generolas Franco gavęs amunicijos ne tik iš Vokietijos ir Italijos, bet neoficialiai ir iš Anglijos. Atrodo, kad paskutiniu laiku ir anglai pradėjo neoficialiai remti sukilėlius.

Dr. Baltrušaitienė. Žymi Amerikos lietuvių veikėja.

Lietuva ir Lenkija pasikeité atstovais.

Kaunas. Elta, III-30. Pagal Lietuvos priimtą kovo 19 d. lenkų ultimatumą, reikalaujantį užmegzti diplomatinius santykius su Lenkija, abiejų valstybių atstovai turėjo būti paskirti ligi kovo 31 d. Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Varšuvoje paskirtas gen. štabo plk. Škirpa, o Lenkijos pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Kaune paskirtas Charwatas. Abu ministrai į savo paskyrimo vietas at vyko kovo 29 d.

Susitarta dėl Lietuvos ir Lenkijos pasiuntinybių susisiekimo.

Kaunas. Elta, III-30. Kovo 25 d. Augustave buvo pradėtos Lietuvos ir Lenkijos delegacijų pasitarimas dėl susisiekimo sureguliavimo tarp abiejų valstybių pasiuntinybių ir jų vyriausybių. Pasitarimas baigtas kovo 29 d. Šių klausimų svarstymas ėjo kovo 19 d. notų ribose ir susitarta abiejų valstybių pasiuntinybėms su savo vyriausybėmis susisiekti klausimais. Susisiekimas paštu, telefonu ir telegrafu prasidėjo kovo 31 d., sausekeliais — kovo 29 d., o geležinkeliais pradedamas balandžio 9 d.

Pradėtas greitasis susisiekimas automatrisomis tarp Kauno ir Klaipėdos.

Kaunas. Elta, III-30. Kovo 25 d. pradėtas greitasis keturiomis automotrisomis susisiekimas tarp Kauno ir Klaipėdos. Automotrisos iš Kauno į Klaipėdą kasdien išeina iš ryto ir po pietų, iš Klaipėdos į Kauną taip pat iš ryto ir popietų. Automotrisos įrengtos patogiai, turi II ir III klases važiuoja iki 120 km. per valandą. Tuo būdu keleiviai iš Kauno Klaipėdą gali pasiekti per 4 val., o traukiniais tenka važiuoti tą kelią apie 8 val.

Smarkûs mûšiai Kinijoje.

Kinų-japonų karas visu smarkumu tęsiamas toliau. Paskutinėmis dienomis japonai susistiprino kaikuriuose frontuose ir vėl pradėjo smarkią ofensyvą. Naujausios žinios praneša apie didelius kiniečių nuostolius Chantung provincijoj. Kaikuriose vietose kiniečiai labai tvirtai laikosi ir atkakliai ginasi.

Iš Tokio pranešama, kad Gashare susiorganizavo 8.000 mehometonų, kurie paskelbė «šventąjį karą» prieš kiniečių sovietus.

Sovietai remia Kiniją.

Iš Tokio pranešama, kad pasku tinin laiku Sovietų Rusiją davusi Kinijai labai daug ginklų, amunicijos ir pradėjusi teikti kiniečiams visakia riopą paramą. Sovietai šį japonų paskelbima paneigia ir tvirtina, kad japonai tik tuo nori pateisinti savo nepasisekimus kaikuriuose frontuose.

Sekmadieni, balandžio 10 dieną, 10 val.

ryto įvyksta premijų paskirstymas «Lietuvio» prenumeratoriams.

MOTERŲ SALIONAS „PERMANENTE"

Skubiai ir labai pigiai parduodame salioną su plaukų garbinimo aparatu. Labai puiki vieta Visas moderniškas įrengimas: Norinčius pirkti ir nemokančius to darbo sutinkame išmokyti.

Kreiptis: Rua Santa Ephigenia, 488 S. Paulo.

Feljetonas.

Pietûs Ministerijoj.

Klumočija Dėdė Mikas.

(tąsa iš 14 Nr.)

— Puikiai. Jis yra «Lietuvių Šlamštlapio Brazilijoj» daraktorius. Be to, dar turi aukštą službą pas prabaštelį — yra prabaštelio asmeniškas «grašierius».

— «Grašierius»? Ką tai reiškia «grašierius»?

— Tai reiškia... kaip čia tau pasakius?... Tai reiškia čystytojas. Batų čystytojas. Mat, šiaučius prabaštelini batus pasiuva, o kai jie braidžiojant iš Vila Zelinos į Moką ir atgal, susipurvina, tai tada reikia juos nučystyti. Negi vaikščios prabaštelis purvinais batais.

— Vaje, vaje, vargšas mano Antanėlis. Aš maniau, kad jis Brazilijoj amerikonu tapo, čia dabar... dar batus čystina, — vėl pradėjo verkti Barbora.

—Nusiramink,Barbora. Parvešiu aš jam labų dienų nuo tavęs.

—Nereikia. Nenoriu. Nuskriaudė jis mane vargšę, nuskriaudė — aiškino verkdama Barbora. — Už tai jam Dievulis nepadėjo ir nukorojo. Paliko mane apgavęs, o pats išdumė į Braziliją. Tegu čystina dabar batus, kad toks buvo. Kai išdumė, tai ir vieno laiškelio neparašė. Už tai, Mikai, neperduok jokių linkėjimų.

Ilgai turėjau įtikinėti ir raminti Barborą, kol ji uždarė savo kakarinę ir nustojo verkti.

Išgėrę po stiklą karštos arbatos ir po stikliuką «skaidrios» atsisveikinom su Barbora, nes man reikėjo skubėti į stotį ir dumti atgal į Braziliją. Pažadėjau Barborai išbarti jos Antaną ir patarti jam pasieškoti geresnio amato.

Vakare traukinys jau dundėjo į vokišką pusę. Vokiškoje žemėje įsodino mane į didelį laivą, kuris plaukė tiesiai į Braziliją. Po 20 dienų, kelionės yėl atsiduriau pas savo Agotą ir papasakojau jai apie viską tik buvau matęs ir girdėjęs Lietuvoje.

Mano Agotai labai patiko, kai pasakojau apie Pietûs Ministerijoj, bet ji labai užsigavo, kai priminiau, kad Kaune pripuolamai susitikau seną pažistamą Barborą. Tik ištarus Barboros vardą mano Agotą sugriebė kočėlą ir jau norėjo tvoti į galvą.

— Tu, nevidone ir latre! Tu į Kauną nuvažiavęs Barboras gaudai, a? Ar tam tave ponas Ministeris kvietė?

— Palauk, dušiuk, nerėk taip smarkiai ir dovanok mano nuvargintam pakaušiui. Juk aš nieko nekaltas, kad sutikau ją gatvėje, o ji mane užkalbino tik tam, kad sužinoti šį tą apie jos Antaną, kuris gizieliauja ant rua da Mooca.

Vis tik po didelių pastangų pavyko Agotai išaiškinti visą reikalą ir išvengti kočėlo, lygiai kaip išvengiau Ministerijoj bizûno.

Prisiminus Pietûs Ministerijoj man dažnai ateina į galvą mislę, kad žmogus pats nežinai kaip kartais už svetimus griekus gali nukentėti ir atsidurti net kitame pasaulio gale, taip kaip aš visai nekaltai ir netikėtai buvau atsiduręs Kauno Ministerijoj. Dabar kasdien sėdžiu prie savo Agotos ir bijau nosės iškišti į gatvę kad vėl neištiktų kokia bėda ir vėl kąs nors nepakviestų taip toli važiuoti ir šalti senus kaulus.

(Pabaiga)

SKELBKITES TIK „LIETUVY"

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.
Lietuviams nuolaida.
Užeikite įsitikrinti.

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

Tel. 4-2640

Vietos lietuvių gyvenimas.

PASITARIMAS VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOS RŪMŲ STATYBOS REIKALU.

Praeitą šeštadienį Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokykloje įvyko pasitarimas naujųjų šios mokyklos rūmų statybos reikalu. Pasitarime dalyvavo Lietuvos Konsulas p. P. Gaučys, Lietuvių S-gos Brazilijoj valdyba, mokyklos tėvų komitetas ir rūmų projektus paruo šusieji trys inžinieriai.

Susipažinus su projektais ir visapusiškai apsvarščius priimtas dvie jų italų inžinierių rūmų projektas. Pastarasis projektas vėliau buvo pri imtas mokytojų konferencijoje ir L. S-gos Brazilijoj valdybos plenumo posėdyje. Rūmų statyba atiduota dviem italam inžinieriam. Su jais jau pasirašyta sutartis ir rūmų planas atiduotas miesto valdybai (prefei tūrai) patvirtinti.

Kor.

VYSK. M. VALANČIAUS RŪMŲ STATYBA BUS PRADĖTA TUOJAU PO VELYKŲ.

Naujųjų Vysk. M. Valančiaus mokyklos rūmų statyba bus pradėta tuojau po Velykų, kai tik bus patvirtintas miesto valdyboj rūmų planas.

Senosios mokyklos patalpos nugriovimo darbai bus pradėti jau atei nančią savaitę. Rūmų statyba tęsis apie keturis mėnesius ir bus galutinai užbaigta apie rugsėjo mėnesį.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOJ VALDYBOS PLENUMO POSĖDIS

Kovo 5 d. Lietuvių Namuose įvyko L. S-gos Brazilijoj plenumo posėdis, kuriame dalyvavo «Lithuanijos", „Vilties", Liet. Moterų Draugijos, visų mokyklų tėvų komitetų atstovai ir mokyklų vedėjai (išskirus Dr. J. Basanavičiaus mokyk. vedėją, kuris į posėdį neatvyko). Apsvarstyta visą eilė svarbių klausimų. S-gos revizijos komisija perskaitė darytos revizijos S-goje ir jos mnkyklose aktą. Aktas buvo vienbalsiai priimtas. «Lietuvio» redaktorius St. Vancevičius padarė pranešimą apie savo misiją Lietuvoje.

Toliau S-ga vienbalsiai nutarė pasmerkti lietuvių kunigų ir kitų kelių asmenų įteiktą provokacinį skundą S. Paulo politinei policijai prieš S-gos garbės pirmininką. Lietuvos Konsulą p. Gaučį, S-gos pirm. A. Mają, mokyklų inspektorių S. Bakšį, mok. St. Jurevičių ir laikraštį «Lietuvis». Biauriai skunde apšmeižtiems ir melagingai apskustiems komunizme S-gos valdybos nariams nutarta pareikšti užuojautą. Dėl šio pikto iškundimo nutarta skubiai parašyti atatinkamus raštus su paaškinimais Valstybės Saugumo Ministerijai, DULR ir kitoms suinteresuotoms įstaigoms, pasmerkti skundikus ir užprotestuoti prieš kelių asmenų daromas provokacijas vietos valdžios įstaigose, su tikslu pakeknti lietuvių mokykloms ir legališkam, kultūriniam S-gos veikimui.

Pabaigoje aptarta dar keletas smulkesnės reikšmės klausimų.

PER AUDRĄ NUKETĖJO LIETUVIŲ MOKYKLA.

Kovo 5 dieną, antradienį apie 4 val. p. p. per São Paulo miesto rytinę dalį prašūžė baisi audra su ledais pridariusi gyventojams daug žalos. Kai kur išgriauti namai, nukelti stogai, išlaužyti medžiai, sunaikintos dar žovės ir panašiai. Yra keletas ir žmonių aukų.

Nukentėjo ne mažai ir lietuvių, nes audra palietė kaip tik tuos rajonus, kur lietuvių tirščiau gyvenama: Ypiranga, Mooca, V. Prudente, V. Zelina ir kit. Šiek tiek nukentėjo ir Dr. V. Kudirkos lietuvių pradž. mokykla. Krisdami veik kiaušinio didžio ledai išmušė languose daug stiklų, padarydami keliasdešimtis milr. nuostolio. Laimė, kad audra užėjo ne iš šono, bet iš galo rūmų kur ma žiausia langų, kitaip nuostoliai siektų kelis šimtus milreisų. Panaši audra su ledais per São Paulo buvo praėjusi tik 1935 metais. Tuokart šiai mokyklai teko daug daugiau nukentėti.

Mokietis.

SUDARYTA PRIE «LIETUVIO» REDAKCINĖ KOMISIJA.

Paskutiniame Lietuvių S-gos Brazilijoj posėdyje išrinkta prie «Lietuvio» redakcinė komisija iš S. Bakšio, St. Ivanausko ir J. Jurgilo. Redakcinė komisija padės redaktoriui techniškame ir bendrame redakcijos darbe, nes paskutiniu laiku smarkiai augant laikraščio tiražui darbas redakcijoje žymiai padidėjo.

vizijos komisiją išrinkti: M. Skadas, Penčiukinas ir B. Šiukščius.

Skyrius numato žymiai sustiprinti ir pagyvinti savo veikimą.

Sportininkas.

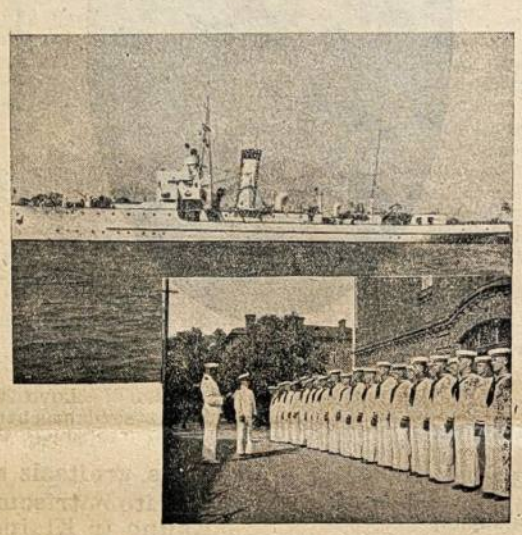
LIETUVOS PERGALĖ ESTIJOJE.

Lietuva, Europos krepšinio meisteris, tarpvalstybinėse rungtynėse, kurios įvyko š. m. kovo mėn. 12 d. Taline, nugalėjo estus 36 : 24. Šioj kovoj lietuviai dar kartą parodė aukštą žaidimo klasę, kuri dar taip nesenai stebino visą pasaulį Europos krepšinio pirmenybėse.

Kitą dieną įvykusios Tartuose tarpmiestinės rungtynės Kaunas — Tartu baigėsi lygiomis — 37 : 37.

LITUVIS PARYŽIUJE LAIMĖJO JOJIMO LENKTYNES.

Kaunas. Elta, III-30. Kovo 21 d. kapitonas Andriūnas Paryžiuje arklių lenktynėse, kuriuose dalyvavo 104 raiteliai, laimėjo pirmą vietą.

Viršuj Lietuvos karo laivas «Prezidentas Antanas Smetona» jūroj. Apačioj Lietuvos jūrininkai rikiuotėj.

SPORTAS

GRAŽI LITHUANIEČIŲ KOVA SU BRAZILAIS.

Š. m. balandžio mėn. 5 d. Vysk M. Valančiaus v. mokyklos patalpose įvyko tarpklubinės «Lithuania» (Bom Retiro) — «São Christovam» stalo teniso rungtinės, kurios baigėsi lietuvių laimėjimu.

Ši kartą rungtynės buvo gana gyvos, nes pakviesti stiproki brazilai energingai priešinosi ir kartais net atrodė, kad gali lietuvius nugalėti. Bet mūsiškių šaltas gynimasis ir smarkūs nukirtimai priversdavo priešą nusileisti. Daugiausia taškų surinko St. Urbietis.

Techniškos rungtynių pasekmės tokios pirmoji komanda išlošė 200 : 192, antroji — 150 : 94 ir trečio ji — 100 : 90.

VILLA ANASTAZIJOS SPORTININKAI VEIKIA.

Balandžio mėn. 6 dieną Villa Anastazijoje, Dr. J. Basanavičiaus mokykloje buvo sušauktas vietos «Lithuanijos» skyriaus susirinkimas, kuriame aptarta keletas svarbių klausimų ir išrinkta nauja valdybą ir revizijos komisiją. Į valdybą išrinkti: pirm. J. Ribikauskas, vice-pirm. Kiri lauskas, sekret. J. Džiugelis, Iždinin. Patinskas ir ūkio ved. A. Skadas. Skyriaus atstovų į Lietuvių S-gą Brazilijoj išrinktas M. Kirilauskas. Į re

José Bonifacio de Andrade e Silva

Brazilijos nepriklausomybės patriarchas.

José Bonifacio de Andrade e Silva gimė Santos mieste 1763 m. birželio mėn. 13 d., ten pat baigė pradžios mokslą. Baigęs pradžios mokyklą ir tik sulaukęs 14 metų amžiaus atvyko į São Paulo ruoštis aukštesniam mokslui, kuriame pasižymėjo ypatingais gabumais. Čia pasimokęs trejus metus išvyko į Rio de Janeiro, o 1783 metais į Lisboną, Portugaliją. Portugalijoj pas.ojo į garsų Koimbros universitetą, kuriame pasižymėjo dideliais gabumais ir 1787 metais birželio 16 d. gavo filosofijos ir civilinės teisės bacharelio diplomus. Paskiau papildė savo mokslą įvairiuose Austrijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Anglijos universitetetuose, daugiausia nukrypdamas į mineralogijos sritį.

Baigęs mokslus užsieniuose 1819 metais grįžo į savo gimtąjį kraštą ir apsistojo savo tėvo paliktame ūky Outerinhos netoli Santos. Čia gyvenno visiškai atsiduodamas savo mėgiamai mineralogijai, rašydamas ir dalyvaudamas krašto politiniame gyvenime.

Reikia atsiminti, kad tuo laiku Brazilija buvo Portugalijos kolonija, čia virte virė įvairios politinės sro-

vės, kurių tarpe ėmė reikštis ir atsiskyrimas nuo Portugalijos, t. y. nepriklausomybės įsigijimas. José Bonifacio de Andrade e Silva, būdamas gyvo temperamento su dideliu entuziazmu prisideda prie nepriklausomybės kovotojų srovės ir joj ima vaidinti pirmą vaidmenį.

1821 metais birželio 23 d. vienoj didelėj politinėj manifestacijos už Brazilijos nepriklausomybę gavo progos viešai parodyti savo milžiniškus gabumus valstybės reikalų tvarkyme. Ta proga ir vėliau jo parodyti gabumai patraukė prie jo simpatiją princo Dom Pedro, kuris ligi tol svyravo ir nesiryžo galutinai į kurią pusę linkti, t. y. į savo senosios tėvynės Portugalijos ar į atgimstančios naujos Brazilijos. Tą svyravimą savo įtaka sunaudojo José Bonifacio de Andrade e Silva nepriklausomos Brazilijos naudai. Jis sudarė visus reikalus taip, kad Dom Pedro 1822 metais rugpiūčio mėn. 6 dieną pasirašė visoms Brazilijai draugingoms šalims manifestą, kuriamee buvo skelbiama, kad Brazilija nutraukia bet kokius priklausomybės ryšius su Portugalija. Reikia tik įsivaizduoti, jei ne José Bonifacio de Andrade e Silva sumanumu palenktas imperatorius ir kiti aukšti Portugalijos vietininkai bei kariuomenės vadovybė Brazilijos nepriklausomybei, kaip sunkiai tas reikalas būtu ėjęs ir kaip ilgai būtų nusitęsusi kova su didelėmis aukomis, todel visai teisingai jam duodamas Brazilijos nepriklausomybės patriarcho vardas.

Paskelbus nepriklausomybę José Bonifacio dar kai kurį laiką būdamas krašto ministerijos prieky dideliu atsidėjimu dirbo naujos Brazilijos naudai, stiprindamas jos valstybinę sąmonę. Vėliau, kilus ginčams tarp jo ir Imperatoriaus, José Bonifacio pasitraukė iš ministerijos drauge su savo broliu Martim Francisco. To ginčo išdavose José Bonifacio ne tik pasitraukė iš savo valstybinio darbo, bet dar buvo suimtas, įmestas į drėgną rūsį kalėti ir vėliau išguitas iš savo tėvynės Prancūzijon.

1829 metais grįžo iš ištrėmimo visai be sveikatos, pasenęs ir atsidūręs dideliame skurde. Dom Pedro I vėl atsimena savo buvuvusį bičiulį, ruošdamasis atsisakyti nuo sosto paskiria jį savo vaikų globėju, bet José Bonifacio vėl pakliūva į naują intrigų tinklą, 1833 m. gruodžio mėn. 15 d. pašalinamas nuo globėjo pareigų, suimamamas ir ištremiamas į Paquetá salą netoli Rio de Janeiro. Čia sunkiai susirgo, įsiprašė perkialiamas į Nictheroy miestą ir 1838 metais balandžio mėn. 6 d. mirė eidamas 75 metus. Jo asmeny nauja Brazilija neteko žymaus savo valstybės vyro, mokslininko, poeto, rašytojo ir didžiausio savo nepriklausomybės kurėjo. Balandžio 8 dieną jo kūnas buvo atvežtas su didelia pagarba į jo gimtinį Santos miestą ir palaidotas Carmo vienuolyne.

Šiemet, balandžio 6 dieną, minėdama šimto metų sukaktuves nuo José Bonifacio de Andrade e Silva mirties, Brazilijos Federalinė Vyriausybė su dideliu tautos pritarimu tą dieną paskelbė valstybine švente.

Ma.

25 METŲ LIETUVAITĖ

Nori susirašynėti VEDYBŲ TIKSLU su vyriškiais 28—45 metų amž. Laiškus su fotografija ir biografija siusti šiuo adresu: Julė Stašauskaitė C. paštas iki pareikalavimo Kaunas, Lithuania.

Paslaptį išlaikysiu ir foto pareikalavus gražinsiu.

Raudonės Pilis prie Nemuno.

Fotografija išgelbėjo gyvybe.

Šiame straipsnelyje noriu patiekti Gerb. skaitytojams kino «žvaigždės» Edith R. D. Rogers Dahl vieną gyvenimo atsitikimą, kuris pasaulyje sukėlė didelę sensaciją.

Edith iš pat mažens buvo linkusi prie muzikos. Aštuonis metus turėdama jau puikiai grojo smuiku, o penkiolikos metų jaunuolę pažino visa Šiaurės Amerika kaipo gabią pianistę ir šokėją. Jos karjera prasidėjo viename kilnojamame teatre.

Kada jų teatras gastroliavo Meksikoje, jaunoji šviesiaplaukė Edith įsimilėjo į amerikiėtį lakūną Dahl ir už jo ištekėjo. Tačiau visa jos svajonė buvo tapti kino «žvaigžde».

Po kurio laiko ji su savo vyru atvyko į Hollywoodą ir prašėsi, kad ir už menką atlyginimą ją priimtų į filmą. Bet išdidus kino bendrovių direktorius jai pareiškė, kad iš dabartinės kino aktorės labai daug reikalaujama: moteris turi inteligentiška, graži, mokėti vaidybą ir turėti puikų balsą. Visam ji atitiko tik... neturėjo gero balso. Nusiminusi grįžta namo, bet ji rado savo vyrą skaitantį kažkokį laišką. Ji pasiskundė savo nepasisekimu, bet vyras ją nuramino, pareikšdamas, kad jiedu dabar ir be filmos uždirbsią daug pinigų. Jis gavęs pasiūlymą vykti į Ispaniją legalistų pusę instruktoriauti, kur gausiąs 5000 pezetų į mėnesį. Abudu pasitarę tuojau išvyko į Ispaniją.

Edith apsigyveno Cannų mieste vienoje viloje, o jos vyras išvyko į Valenciją.

Ispanijoje jo karjera buvo labai trumpa ir nepelninga. Jis dalyvavo tik dvejuose mūšiuose. 1937 m. birželio mėn. 11 d. jis susitiko su nacionalistais ties Burgos miestu ir po dviejų dienų dar su trimis naikintojais dalyvavo Salamankos mūšyje. Čia, zenitinės artilerijos sviedinys persvėrė jo lėktuvą, kuris momentaliai užsiliepsnojo. Vienas išsigelbėjimas buvo tik parašiutas. Jis juo ir pasinaudojo. Bet pateko į nacionalistų nelaisvę, kur kiekvieną svetimšalį lakūną be pasigailėjimo nužudo.

Ši žinia akimirksnyje pasiekė Edith. Ji nesikreipė į Amerikos Ambasadorių, kaip kad kitos amerikietės darydavo, bet išsirinkusi gražiausią savo fotografiją paėmė lakštą popierio ir parašė Generolui Franco sekantį laišką:

«Aukštai gerbiamas Pone Generole!

Tik šeši mėnesiai kaip aš esu ištekėjusi už lakūno ltn. Dahl. Dabar lieku vienintelė šiame pasaulyje. Jis tarnavo legalistams ne kaipo tamstos priešas, bet tik tam, kad išlaikytų mane, palengvintų mūsų gyvenimą.

Žinau, kad Tamsta esate didelės inteligencijos žmogus, turįs kilnią, didelės veislės širdį, turįs taip pat žmoną ir vaikus... Koks tamstos būtų sielvartas, jeigu nuo tamstos atimtų paskutinį šeimos narį...

Tamstos triumfas toks didelis, kad vieno vargšo amerikiečio lakūno gyvybė nenulems karo situacijos. Užtikrinu Tamstai, kad mano vyras niekad daugiau nepakels ginklo prieš Tamstos šaunią kariuomenę.

Buvau daugely vietų artistė, bet negalėjau pasiekti savo tikslo. Mano vyras yra vienintėlė ir paskutinė viltis. Siųsdama Tamstai savo fotografiją meldžiu Tamstą neatimti nuo manęs mano vyrą...

Tikiuosi, kad Tamsta atjausite nelaimingą moterį ir paleisite mano vyrą.

Reiškiu gilią pagarbą

Jus gerbianti

Edith Dahl.»

Sujaudintas generolas Franco ištikimos gražios moters parašymu, kaip tik tuo metu, kada lakūnas Dahl buvo pastatytas prie sienos sušaudyti, komendantui buvo įteiktas įsakymas sustabdyti teismo sprendimą ir lakūną Dahl atvesti pas gen. Franco.

Kada lakūnas Dahl įėjo į nacionalistų šefo gen. Franco kabinetą, generolas Franco šypsodamasis pareiškė:

Tamstos geroji žmona išgelbėjo tamstos gyvybę. Tikiuosi, kad tamsta savo žmonos pažadą išpildysi. Tamsta esi laisvas!

Leit. Dahl nežinojo, kas čia darosi. Bet kada sargybinis pasišalino, jis įsitikino, kad pavojus gyvybei jau praėjo.

Tuoj pasklido pasaulyje sensacija, kad gražios moters fotografija tiek paveikė generolą Franco, kad jis įsakė paleisti jos vyrą.

Praslinkus kelioms dienoms Edith gavo iš Filmų bendrovės 20th Century Fox pasiūlymą dalyvauti jos pačios gyvenimo filmoje, žinoma, pasiūlė gana stambią dolerių sumą.

Dabar ir jos balsas pasidarė «puikus!»

St. J.

Algis Mingėla.

Kruvinas piûvis

Šimtus kilometrų vingiuoja rėžis,
Kaip piktas kirminas per žemę mylimą;
Jį smurtas ir klasta krauju nubrėžus —
Nukirto vieškelius, plentus ir pylimus.

Sustok, keleivi! Čia nebėra kelio —
Prarijo jį šiaudinių gairių baras.
O ten toliau, už to skaidraus upelio —
Lietuvio širdį drasko plėšrus aras.

Pažvelk, koks nuostabiai gražus tas kraštas,
Kur Ančia, Gauja ir Beržûna plaukia!
Bet žmonės ten neša verguvės naštą,
Saulėtos laisvės išsiilgę laukia.

Apmirę miestai. Skurdo dûmais dvelkia
Apšepę mûrai, lûšnos susigûžę...
Duobėti vieškeliai, lyg klampios pelkės,
Keleivius gąsdina tiltai sulûžę...

Klaiki tamsa ten viešpatauja kaime —
Žandarų durtuvai subadė knygas.
Kankina žmones neviltis ir baimė,
Nes žmoniškumas ir tiesa užmigo...

Pikta akis kiekvieną žingsnį seka,
Slapta ausis kiekvieną žodį gaudo:
Kalėjime tėvus ir brolius plaka,
Namuose motinos ir žmonos rauda...

Visa gamta ten liûdesiu alsuoja,
Skaidrieji ežerai skausmu aptemę,
Ir žiauriai kertami miškai dejuoja,
Ir verkia rytmečiais gimtoji žemė...

Nuo Drukšės, Apso, Breslaujos, Palûšės
Ligi Vyžainio, Punsko ir Seinų
Liûdnai siûbuoja šimtametės pušys
Aplink kapus senolių milžinų.

Nuo Lydos, Krėvos ligi Vilniaus bokštų,
Nuo Vygrių, Vidžių ligi Ašmenos —
Visi laukai, visi kalneliai trokšta,
Visais upeliais plaukia aimanos.

Parnešk, keleivi, savo kraštui žinią,
Kad yra čia šiaudinių gairių baras,
O ten, kur dunkso kalnas Gedimino —
Lietuvio širdį drasko plėšrus aras.

Ir apsakyk visiems tą žiaurią klastą,
Kuri pagimdė čia tą klaikų vaizdą:
Dėl to trys milijonai širdžių plasta
Ir jaučia visuomet tą baisią žaizdą.

Visų troškimai — tik vienas troškimas,
Visi viena didžia vîltim gyvena:
Mes atvaduosim sostą Gedimino,
Ir tėvų žemės širdį — Vilnių seną.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OCOUGNE
Rua 15 de Novembro Nr. 32, Tel. 2-6393
Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

GINTAUTAS.

Trumpai apie Argentina.

Didžiulė Pietų Amerikos respublika Argentina pastaraisiais metais pradėjo nepaprastu tempu augti ir progresuoti visose gyvenimo srityse. Į Argentiną, kaip ir į naują žemės ûkio, prekybos, pramonės ir naujosios Pietų Amerikos savotiškos kultûros šalį, pradedama kreipti ypatingas dėmesys.

Argentiną nors paviršutiniai pra vartu pažinti ir lietuviams, — ten gy vena apie 40.000 mûsų tautiečių. Augant Lietuvos gyventojų skaičiui, be veik neišvengiama yra ir lietuvių emigracija svetur. Argentina gi yra viena iš tų šalių, kuriai trûksta darbo rankų, todėl ji gali bûti viena iš tinkamiausių šalių ir bûsimai lietuvių emigracijai bei kolonizacijai.

ARGENTINOS TERITORIJA

Argentinos žemės paviršius uži ma 2.797.113 ketv. km., t. y. apie 50 kartų didesnis už Nepriklausomos Lietuvos plotą. Ji randasi Pietų Ame rikos žemyno pietuose, tarp Atlanto Vandenyno ir Andų kalnų.

Argentina rubežiuojasi vakaruo se su Čili respublika, šiaurėje su Bo livija ir Paragvajum, rytuose — su Brazilija, ir Urugvajum ir pietų Atlanto Vandenynu, pietuose — su Pie tų Ledinuotuoju vandenynu. Argentinos sienos su Čili eina per Andų kalnus ir jų ilgis siekia ligi 6000 km. Jos sienos su Atlanto vandenynu tu ri apie 3000 km. ilgio, o bendras visų sienų ilgis viršija 10.000 km.

Argentinos žemės paviršius dalinamas į tris pagrindines dalis. Visos šalies vidurį užima taip vadinamos Pampos lygumos. Argentinos Pampa apima 600.000 ketv. km. plotą.

Tai akį veriančios lygumos, padengtos stambia žole. Kitados Pampa buvo ganyklų sritis. Ten ganėsi tûkstančiai galvijų, avių ir arklių. Ilgainiui didelė Pampos dalis virto dirbamais laukais, kur sėjama kviečiai, sodinami kukurûzai ir sėjami ki ti visokie javai.

Didesnė Pampos dalis dar ir iki šių laikų yra ganyklos. Pampos ganyklos vienos iš geriausių Argentinoje. Ganyklų plotai labai dideli ir daugumoje priklauso turtingiems savininkams — estancionieriams.

Argentinos Pampa — savotiška dykuma, kur siaučia stiprûs vėjai ir auga daugiausia dykumų žolė. Kada važiuoji traukiniu per Pampos dy kumas, dažnai ištisus kilometrus nie ko daugiau nematai, kaip žole paden gtas lygumas, kur ganosi tûkstančiai ir galvijų ir avių.

Beveik jokio didesnio medelio. Pampoje miškas neauga. Silpnai au ga ir visoki sodinti medžiai. Vieni eukaliptai (kaikurios jų rûšys) paken čia visokį klimatą. Yra vietų, kur Pampos dykumose auga vaisiniai me džiai ir šiaip įvairûs augalai.

Pampos sritis yra daugiau apgy venta, negu kitas kuris nors Argentinos kraštas.

Į pietus nuo Pampos prasideda Patagonijos aukštumos. Tai taip pat milžiniška sritis. Patagonija užima Argentinos pietų visą kraštą iki Atlanto vandenyno ir Ugnies Žemės srities.

Patagonija taip pat yra neaprėpiamų dykumų kraštas, padengtas žole ir išsikerojusiais krûmokšliais bei suskurusiais medžiais. Patagoni joj, kaip ir Pampos lygumose yra daugybė puikių ganyklų. Tose ganyklose daugiausiai auginamos avys. Turtingi Patagonijos ganyklų savinin kai užaugina milijonus avių, kurių vilnos eksportuojamos į užsienį.

Patagonijos ganyklos dėl klimato ir kitų sąlygų geriau tinka avių, negu galvijų auginimui, todėl ten iš imtinai tik avys ir auginamos.

Patagonijoj yra keletas gana turtingų avių augintojų ir lietuvių, apsigyvenusių ten dar prieš pasaulinį karą.

Argentinos šiaurės sritį užima vadinamas Gran Chaco (ištark Gran Čako). Tai labai didelė sritis. Gran Čako užima ne tik visą šiaurės Argentiną, bet ir labai didelę Paragvajaus dalį. Gran Čako sritis yra taip pat lygumos, bet jau turi kitokį vaiz dą. Lygumos ir kaikur nedidelės aukštumos padengtos labai derlingu žemės sluoksniu. Gran Čako srityje randama jau daug miškų, kur auga

Kaunas, Senasis miestas.

šimtai rûšių visokių medžių. Gran Čake augęs medis „kebračo“ yra ži nomas visam pasauliui. Kebračo me dis naudojamas odos pramonei. Jo nemaža buvo įvežama ir į Lietuvą dar prieškariniais laikais.

Gran Čako srityje ganyklų yra daug mažiau. Ten daugiausia tarps ta Argentinos žemės ûkis. Dideli miškų plotai iškirsti ir paversti der lingos žemės plotais. Bendrai, Ar gentina miškų turi neperdaugiausia ir daug miško medžiagos įveža iš užsienio.

Geografinė šalies padėtis yra labai puiki. Argentina turi atvirą jû rų kelią į visą pasaulį. Jos teritori ją rėžia keletas milžinų upių, tinkan čių navigacijai. Argentinos pakraš čiuose prie Atlanto vandenyno yra keletas didelių ir daugybė mažesnių uostų. Daug stambių uostų Argentina turi Parana upėje. Iš jų žymiausi Rosorio, Santa Fe, Corientes, Posadas. Parana upė prasideda Braziliojoj ir turi apie 4500 km. ilgio. Tai žymiausi Argentinos navigacijos ar terija.

Savotiškai įdomi yra Rio de La Plata upė. Panaši į milžinišką įlanką. Ilgio ji turi apie 350 km. plotis toje vietoje, kur ji išsilieja į Atlanto vandenyną, siekia arti 200 km. Vidutiniškas Rio de La Platos (ties Buenos Aires miestu) apie 50 kilometrų.

ARGENTINOS SANTVARKA

Argentina yra federalinė respu blika. Valdžios pryšakyje stovi vi sos tautos slaptu balsavimu rinktas prezidentas renkamas šešiems me tams. Įstatymų leidžiamoji valdžia priklauso parlamentui, vadinamam Gongresso Nacional ir senatui. Sei mas ir senatas renkamas visuotinu slaptu balsavimu.

(B. d.)

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės

(Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)

SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKRAIS STYGŲ ORKESTRAS (TRIO)

Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 São Paulo.

PAVIENIAIS NUMERIAIS „LIETUVIS“ PARDAVINĖJAMAS

SÃO PAULO:

Luz stoties kioske.

Prie centralinio pašto laiptų ir kampo.

Largo da Sé prie laikrodžio ir bondžių st.

Bom Retiro — Juozo Baužio krautuvėje, Josė Paulino vaistinėje, Genevičiaus krautuvėje, Silva Pinto laikraščių kioske, prie Luz tilto kioske, Sorocabana st. kioske ir redakc. rua Bandeirantes 474.

Moóca — rua da Moóca ir av. Paes de Barros laikraščių kioske.

Villa Zelina — Vygelio krautuvėje ir pas išnešiotojus.

Villa Anastazio — Kirilausko krautuvėje ir pas Skadą. Lapos kioske.

SANTOS MIESTE — Stoties kioske.

RIO DE JANERO — pas Ramanauskus, rua Bella 130, „Vilnies“ s-goje.

Red. ir Adm.

Lietuviškoji knyga.

Noriu su skaitytojais pasidalinti mintimis apie knygą. Knyga yra ištikimiausias žmogaus draugas. Bet žmogus ne visuomet moka branginti savo draugus; nebrangina jis dažnai ir knygos. Prisipažįstu, kad tokie žmonės man nepatinka, su jais net gi neįdomu draugautis, nėra apie ką kalbėti. O dažnai taip norėtųsi pasidalinti mintimis su kuo nors artimu, pakalbėti apie daugelį dalykų. Pavyzdžiui, nors ir apie knygas, o pirmoje eilėje apie lietuviškas knygas, be kurių aš neįsivaizduoju gyvenimo. Kai netenku iš savo menko knygynėlio lietuviškos knygos, ilgai to negaliu užmiršti. Kai kas paskolinęs neatiduoda knygos, tai dar netaip skaudu. Bet kai pats turi atsisveikinti su brangiąja knyga, tenka pergyventi labai skaudi valanda.

Štai neseniai dalį savo knygų sudeginau. Apdėtų, su savo exlibrisais. Ėmiau ir sudeginau. Nemalonu prisipažinti, bet kai krosnyje knygos degė, kai plėšdamas lapus mesdavau į ugnį, verkiau. Nejučiomis per veidus byrėjo ašaros. Ir kaip neverksi. Savo metu knygas pirkinėjau, davinėjau jas įrišti, kad bûtų pastovesnės ir gražiau atrodytų, stačiau spintoje vieną prie kitos: didelės, mažos, storos plonos; mokslo veikalai, brošiûrėlės, seniau ir dabar leistos: įvairiomis kalbomis. Daž nai su jomis bendravau, ilgais žiemos vakarais kalbėdavausi su jomis kaipo su geriausias draugais. Kiek tai džiaugsmo, kiek malonumo, naudos!

Ir štai sėdžiu su skaudančia galva prie krosnies, plėšau knygas ir deginu. To aš niekuomet nepamiršiu. Negalima pamiršti dar ir todėl, kad kada tik žvilgteriu į spintą tada pamatau, kad dalies knygų jau nėra, kad lentynos nepilnos, knygų eilės praretintos. Rodosi, kam mano knygos buvo žalingos, kam jos kenkė! O betgi dalį turėjau sudeginti, savo rankomis suplėšyti. Kai vienam kitam savo tautiečiui apie tai prisipažinau, sužinojau, kad ir jie taip pat padarė ir jie sudegino dalį savo knygų. Vienas mažiau, kitas daugiau. Visi vaduojasi dėsniu: «Atsarga gėdos nedaro».

Kai žmogus netenka kai kurių savo artimųjų ar draugų, likusius dar daugiuu ima branginti, dar labiau prie jų prisiriša. Taip darau ne tik aš, bet ir daugelis mûsų su dar likusiomis lietuviškomis knygomis. Jų skaičių mes vargiai galėsime padidinti. Vadinasi, turėsime tenkintis turimomis knygomis ir džiaugsimės, jei jų skaičius nemažės.

Kai šituo klausimu kalbu, tai turiu galvoje ne tik inteligentus lietuvius, bet ir kaimiečius. Per paskutinius keliolika metų lietuviška knyga kaime bûdavo vis dažnesnis ir meilesnis svečias, daugelio nekantriai laukiamas ir susilaukus branginamas. Esu tikras, kad lietuviškų knygų mûsų krašto kaimuose dar daug kas turi ir todėl jas reikėtų ypatingai gerbti ir branginti, nes tai yra geriausias mûsų draugas, kuris visada ir visur su mumis kalba gimtąja, labiausiai mums suprantama kalba, apie kurią Jonas Višteliauskas dar 1883 metais pirmame «Aušr-

(pabaiga 8 pusl.)

Didžiausia naujiena! Kiekvienam isidėmėtina!

„Lietuvio" Administracijoje nuo šios dienos galima gauti įvairiausių

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir kainos labai prieinamos. Užeikite isitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plokštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti

LIETUVOS VYCIU IR SIAIP IVAIRIU PAVEIKSLU BEI LIETUVOS VAIZDU ATVIRUKU.

Knygos, vyčiai, paveikslai ir atvirukai užsakant siunčiami ir į provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesni kiekį persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:
„LIETUVIS" CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.
Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKIAI IR TIKSLIAI SAVO ADRESĄ. Plokštelės į provinciją nesiunčiamos.

PASINAUDOKITE PROGA SIANDIEN PAT!

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išieškalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Seniausia Lietuviška Siûvykla Mùsų Kolonijoj

„KAUNAS"

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas.

Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostiumai mùsų siûvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių šlapintos medžiagos siûtų mùsų siûvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38$000.

Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DE THIMÉ

Rua Direita Nr. 36 Telef. 2-6255

Pašalina visas kliūtis juridinėje srityje. Kas turite reikalą brazilų įstaigose, kreipkitės į advoką De Thimé. Daro dokumentų vertimus į interiorą, persiunčiant norimus įversti dokumentus ir 25$000 pinigais.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų
Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobų ir t. t...

Daktaras
A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

ŽEMĖ NAMAMS IŠSIMOKĖJIMUI

nuo 50$ ligi 90$ mėnesiui, sulig vietos ir dydžio

PARDUODAMA

Salia lietuvių įmonės «Vilnius» Ltda.

1) Žemė yra pirmos rūšies, apsodinta vaismedžiais; randasi tirštai apgyventoje, aukštoje vietoje, Penhos rajone, todėl klimatas yra labai sveikas.

2) Susisiekimas: iš São Paulo miesto centro ligi Penha „ponto final" kainuoja tik 200 reis iš Penhos, asfaltuota gatve „Estrada São Miguel" ligi 109 Nr. ir paskui i kairę pora šimtų metrų lygia gražia gatve, rua C-el José Meirelles — pėkščiam reike eiti, išviso tik 10 min., arba važiuojant autobusu „Esperança", kelionė užima keletą minučių ir kainuoja, tik 300 reisų.

3) Lietuvių mokyklai — rezervuota, vienas sklypas žemės, su namu, kuri, šiek tiek reformavus, kiekvienu momentu galima pradėti lietuvių pamokas, nes vietoje yra cenzuota mokytoja, kuri pasižada, sąvaitėje pora dienų, ligi oficialiai bus įsteigta lietuvių mokykla, mokyti dovanai.

4) Brazilų mokykla, bažnyčia, farmacija, krautuvė yra čia pat vietoje; pravesta elektros šviesa ir nežiurint i tai, kad vieta yra aukšta — negiliai žemėje randasi, sveikas šaltinio, mineralinis (radioctiva) vanduo. Pirkimo ir informacijos reikalais galima kreiptis kiekvieną dieną ir vakarą:

RUA C-EL JOSE MEIRELLES 27 (Penha) São Paulo.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO"
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 447 (sen n. 111)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelena, arba si dabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5$000. Atkaryta dieną ir nakti. —

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Astrida	29.	1	38.
Jos. Charlotte	28.	2	38.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išlydybės klausymais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome piniginės perlaidas į Lietuvą šitais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Atšaukiami i Lietuvą kunigai P. Ragažinskas ir A. Armin.sa

Prieš pat atiduodant laikraštį į spaudą sužinojome, kad abudu S. Paulo lietuviai kunigai P. Ragažinskas ir A. Arminas už prieštautinį veikimą, visokias intrigas ir provokacijas mūsų kolonijoje, gavo iš Kauno įsakymą skubiai grįžti į Lietuvą. Abiem kunigam nutrauktos DULR pašalpos. Lietuvoje jiems bus iškelta baudžiamoji byla už šmeižtus ir melagingus skundus S. Paulo politinei policijai prieš lietuvių mokyklas mokytojus ir kitus asmenis.

Vokiečių šnipinėjimo tinklas Anglijoje.

Londono dienraštis «Nws Chronicle» skelbia, kad vokiečiai Anglijoje veda didelį šnipinėjimą. Vokietija slapta pasiuntusi į Angliją daugybę savo šnipų, kurie šnipinėja Vokietijos naudai. Laikraštis ragina imtis griežtų priemonių prieš vokiečių šnipų tinklą.

(Pabaiga iš 6 pusl.)

LIETUVIŠKOJI KNYGA.

ros» numeryje rašė:

O brangi lietuviškoji
Šventa kalba prigimtoji!
Už žemčiūgus tu brangesnė
Ir už viską meilingesnė!

Gal vienas kitas eilėraščių žinovas ir rastų čia trūkumų, bet gražiau ir poetiškiau mūsų gimtosios kalbos nieks iki šiol neapibūdino. Šio eilėraščio autorius Višteliauskas buvo nelaimingas žmogus, visą amžių išbuvęs toli nuo savo krašto ir gal todėl taip mylėjo gimtąją, kalbą, kuri jam buvo brangesnė už žemčiūgus. Jei prieš keliasdešimtis metų ne tik Višteliauskui, bet ir daugeliui lietuvių gimtoji kalba buvo pasidariusi brangi, artima, tai juo labiau dabar galime gerėtis savąja kalba, kuria tiek ir tokių gražių bei vertinga veikalų yra sukurta.

Tiesa, dėl žinomų aplinkybių, šiuo metu lietuviškų knygų turime nedaug. Bet nžtat visų mūsų pareiga branginti kiekvieną lietnvlšką knygelę, kurioje tas ar kitas mūsų tautos klausimas yra paliestas. Siūlyčiau netgi daugiau, Dabar ir kaimo žmonių buitis yra pagerėjusi. Žmonės jau greičiau sustveria skatiką. Tad reikėtų įsigyti daugiau lietuviškų knygų, kurios visada ir visur yra mūsų ištikimiausi draugai, kurie niekuomet nepagaili gero ir naudingo patarimo, netingi su mumis pabendrauti, pasikalbėti.

Išmokime tik branginti tokius draugus, kurie taip labai yra mums reikalingi.

Mirūnas.

BUS PAKVIESTI AUKŠTI SVEČIAI IŠ LIETUVOS Į VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOS NAUJŲJŲ PAŠVENTINIMO IŠKILMES.

Naujieji Vysk. M. Valančiaus rūmai bus gražiausi ir didžiausi lietuvių kultūros rūmai S. Paulo mieste. Į šių rūmų pašventinimo iškilmes Lietuvių S-ga Brazilijoj paskutiniame savo posėdy nutarė pakviesti aukštus svečius iš Lietuvos, būtent Lietuvos Seimo atstovą ir DULR atstovą, agr. V Tiškų. Agr. V. Tiškus, kaip teko patirti, yra pasiryžęs šiais metais aplankyti lietuvių kolonijas Pietų Amerikoje.

HITLERIO VIZITAS ITALIJAI.

Iš Berlyno oficialiai pranešama, kad Hitleris gegužės 2 dieną vyksiąs su oficialiu vizitu į Italiją. Hitlerio vizito metu bus tariamasi svarbiais politiniais klausimais. Italijoj jau ruošiamasi Hitlerį sutikti su didelėmis iškilmėmis.

SUŠAUDYTAS UŽ «HINDERBURGO» KATASTROFĄ.

Iš Londono pranešama, kad Vokietijoj slaptai sušaudytas vienas austras, kurio pavardė nežinoma. Jis buva apkaltintas «Hindenburgo» katastrofoje. Tos katastrofos didžiausiu kaltininku buvęs minėtas austras.

LENKIJOJ DAUŽOMOS ŽYDŲ KRAUTUVĖS.

Šiomis dienomis Lenkijoj, Drubowa kaime įvyko kruvinas susirėmimas tarp lenkų ir žydų. Suagituota lenkų minia puolė daužyti žydų krautuves ir pačius žydus mušti. Penki žydai sunkiai sužeisti ir daugybė lengviau sužeistų. Tvarkai atstatyti buvo išsauktą policija ir dvejų apskrities miestų.

ANGLU — ITALŲ DERYBOS.

Neseniai prasidėjusios anglų-italų derybos vyksta sekmingai. Laikraščiai rašo, kad dar prieš Velykas bus pasirašyta nauja sutartis tarp Anglijos ir Italijos, kurioje sureguliuojami anglų ir italų interesai Viduržemio jūroje ir Palestinoje.

KINIEČIAI APSUPO 5000 JAPONŲ.

Iš Šanchajaus pranešama, kad kiniečių kariuomenės dalys apsupo 5000 japonų kareivių, kurie randasi Taierhwang griuvėsiuose. Apsuptieji japonų kareiviai neturi maisto. Jiems maistą mėto japonų lėktuvai. Kiniečiai apsuptuosius japonus tikisi paimti į nelaisvę.

Lenkija kaltina Čekoslovakiją.

Lenkijos vyriausybė įteikė notą Čekoslovakijai, kurioje protestuoja prieš komunistinę ir anti-lenkišką agitaciją Čekoslovakijoje. Pragos laikraščiai rašo, kad Lenkija pasielgusi labai nedraugingai ir įteikusi notą tuo metu, kada Čekoslovakijai grėsia pavojus iš vokiečių pusės.

Pakelti mokesčiai

Šiomis dienomis Brazilijoj išleis tas naujas įstatymas, kuriuo padidinami federaliniai mokesčiai įvairioms prekėms. Sąryšy su mokesčiu pakelimu spėjama, kad kaikurių prekių kainos proporcingai pakils.

Ir Lenkija nori koloni jų.

Lenkijos spaudoje paskutiniu laiku pasirodė kampanija už kolonijas. Kaikurie laikraščiai nurodo, kad Lenkijai esąs reikalingas ne vien stambus prekybos laivynas, bet ir nuosavos kolonijos, iš kurių Lenkija turėtų žaliavos savajai pramonei.

V. Uždavinys išvyko i Amerika.

Kaunas. Elta, III-30. Kovo 22 d. Vincas Uždavinys vieneriems metams išvyko į Š. Ameriką, kur jis aplankys lietuvių kolonijas.

Brazilijos Respublikos Prezidentas vyks i Paranos estadą.

Vietos laikraščiai praneša, kad Brazilijos Respublikos Prezidentas Getulio Vargas artimiausiu laiku vizituosiąs Paranos estadą. Kurityboe mieste Prezidentui ruošiamas iškilmingas sutikimas.

Krinta milreiso kursas

Brazilijos piniginio vieneto milreiso kursas paskutiniu laiku nepastovus. Milreiso kursas paskutinėmis dienomis turi tendencijos dar daugiau kristi. Balandžio 8 dieną milreiso kursas dar truputį nukrito.

Didelis pasipiktinimas dėl mėlagingų iskundimų.

São Paulo lietuviai rodo didelį pasipiktinimą dėl kunigų, K. Uckaus ir jų kompanijos piktų ir melagingų iškundimų S. Paulo politinei policijai lietuviškųjų mokyklų, mokytojų ir atskirų asmenų. „Lietuvio" redakcija gavo keliolika laiškų iš provincijos, kuriose lietuviai smerkia judošiškus kunigų, Uckaus ir jų kompanijos žygius prieš lietuvių mokyklas ir atskirus asmenis.

PAJEŠKOJIMAI.

Katerina Pamfilovienė ieško savo vyro Povilo, Antano sūn. Pamfilovo iš Perelazų km., Gelvonių valšč. Ukmergės ap. kuris 1930 m. atvyko į Brazililą ir gyveno São Paulo.

Anelė Turskienė ieško savo vyro Antano, Jono sūn. Turskio, kuris 1927 m. atvyko į Braziliją.

Kas žino ieškomųjų adresus arba apie jų likimą prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo rua Aureliano Coutinho, 88.

PARDUODAMAS NAMAS

Sąryšy su išvažiavimu pigiai parduodame labai gerą namą iš trijų kambarių ir virtuvės S. Paulo priemestyje Quinta Peneira, rua Pindamonhangaba, 226. Namas tvirtai ir gražiai pastatytas. Platesnių žinių reikalaukite vietoje.

SKELBIMAI Į „LIETUVĮ" ir kitus vietinius bei užsienio laikraščius priimami skelbimų agentūroj

HUMANITAS

Rua São Bento, 101 Tel. 7-5458
São Paulo.

MŪSŲ GIMINĖS, DRAUGAI IR PAŽĮSTAMI TROKŠTA ŽINIŲ IŠ BRAZILIJOS, O MES IŠ LIETUVOS, ŠIAURĖS AMERIKOS, ARGENTINOS, URUGVAJAUS...

TODĖL UŽPRENUMERUOKIME JIEMS «LIETUVĮ» IR PAPRAŠYKIME, KAD JIE UŽSAKYTŲ MUMS KURĮ NORS LAIKRAŠTĮ IŠ SAVO KRAŠTO!

«Lietuvio» Redakcija.

Sklypai Vílla Lucia.

Villa Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — Didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąlygomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su mažu įnašu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai statybai.

Bondės Villa Prudente ir autobusai Villa Zelina.

Raštinė vietoje.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL"

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.